

תכנית
בית ספר סגול

מרכז סגול
למוח ותודעה

קורס מנהיגות קשובה למנהלים/ות וצוותים מובילים – סילבוס שנה ב'

שנה ב' של קורס מנהיגות קשובה מכשירה את הצוותים המובילים והמנהלים/ות להטמיע את תהליך השינוי הסגול בבית הספר. לאחר שבשנה א' עסקנו במנהיגות האישית והבינאישית, שנה ב' היא השנה בה מתרחש השינוי במרחב הכיתתי והבית-ספרי. מטרת-העל של הקורס היא לתמוך בהטמעה של תכנית בית ספר סגול בבית הספר כפי שהצוותים תכננו אותו.

תכנית בית ספר סגול עוסקת בשינוי אישי, בינאישי, פדגוגי וארגוני. השינוי בבית הספר בשנה ב' ממשיך להעמיק בשינוי אישי ובינאישי ומרחיב את השינוי למרחב הפדגוגי ולמרחב הארגוני. תפקיד הקורס הוא ללוות שינויים אלו, לחזק ולדייק את הצוות המוביל, כך שיהפכו יותר שגורים ונוכחים בבית הספר.

הקורס תומך בהובלת שינוי ברוח המשלבת הכוונה ומתן מסגרת מלמעלה למטה יחד עם חיפוש החופש למורים ולמורות למצוא את דרכם הייחודית לקיים את השינוי.

הכנסת שינוי בית ספרי מלווה לא פעם בקושי, בהתנגדות ובכאב. שינוי דורש לוותר על המוכר, על הידוע, הוא עשוי לערער את תחושת היציבות ובה בעת הוא דורש השקעת זמן, מאמץ ומשאבים. על מנת לטפח מוטיבציה פנימית של האנשים הקשורים לתהליך השינוי, יש להבין את הצרכים שלהם ולאפשר להם להשתתף בעיצוב השינוי במידת האפשר. התפיסה אותה אנו נציע כפרקטיקת עבודה מאפשרת למי שהשינוי נוגע לו ומעוניין בכך לקחת חלק בעיצוב תהליך השינוי.

הרכיבים התאורטיים המלווים את הקורס מבוססים על תאוריית ההכוונה העצמית (SDT) ותאוריות של שינוי ארגוני. עקרונות תיאוריית ההכוונה העצמית מהווה תשתית מושגית ויישומית לביסוס חינוך קשוב בבית הספר. קשיבות (מיינדפולנס) מבוססת על שני מרכיבים מרכזיים: מודעות (לעצמי, לסביבה ולזולת) וגישה המאופיינת בקבלה ובהשהיית השיפוטיות. דרך למידה והעמקה בתאוריית ההכוונה העצמית נעמיק את המודעות באשר לתהליכים פסיכולוגיים העומדים בבסיס מוטיבציה, מעורבות, למידה והתפתחות מיטבית. כמו כן, נלמד אופנים המאפשרים לגלם גישה לא שיפוטית ומכילה המניחה את התנאים המיטביים להתפתחות וצמיחה במרחב האישי והארגוני.

תכנית
בית ספר סגול

מרכז סגול
למוח ותודעה

מטרות הקורס

מטרות-על:

1. לתמוך בצוותים המובילים ובמנהלים בהובלת השינוי בפועל במהלך השנה.
2. להזמין את המשתתפים להתפתח באופן אישי כמנהיגים ומנהיגות קשובים עם השפעה (agency) בבית הספר.

מטרות נוספות:

1. לפתח מודעות לאפשרויות שונות של הובלת תהליכי שינוי ברמה הארגונית, בין היתר, דרך הרמה האישית.
2. לתת למנהלים/ות ולחברי הצוותים המובילים ידע ומיומנויות מנהיגות השזורים בנוכחות קשובה
3. לתת לצוות המוביל כלים לזיהוי צרכים של מורי בית הספר ולתמיכה בהם תוך התייחסות לקשיים ולהתנגדויות.
4. לעודד ולתמוך את הצוותים ליזום וליצור מרחבי השפעה סגולים בבתי הספר.

נושאי הקורס בחלוקה לפי מפגשים

1. מעבר מהמרחב האישי לארגוני והצגת הנושא של שינוי והכאבים הכרוכים בו.
2. תהליכים של שינוי – מודל הבצל של קורטהאגן, שינוי ממעלה ראשונה, שנייה ושלישית.
3. יצירת תנאים מקדמי שינוי והתמודדות עם התנגדויות לשינוי – צרכים פסיכולוגיים לפי תאוריית ההכוונה העצמית.
4. תמיכה במוטיבציה אוטונומית לשינוי במרחב הארגוני – העמקה בתאוריית ההכוונה העצמית.
5. צרכים וערכים - מודל רמות התודעה של בארט.
6. תרבות בית ספרית מכוונת צרכים וערכים - מיפוי ערכים לפי מודל רמות התודעה של בארט.
7. סיפור ארגוני ככלי להובלת שינוי ממעלה שנייה.
8. שינוי בר קיימא ושגשוג ארגוני.
9. סיכום והתכוונות לשנה השלישית בתוכנית.

תכנית
בית ספר סגול

מרכז סגול
למוח ותודעה

הערכה השתתפותית

חשוב לנו לשמוע את הקול שלכם/ן במהלך הקורס על מנת שנוכל לבדוק את עצמנו על בסיס קבוע ולהתאים את המפגשים לצרכים שלכם/ן בצורה הטובה ביותר. לכן, לאורך הקורס נבקש מכם/ן מספר פעמים למלא משוברים קצרים על המתרחש במפגשים ועל התהליך שאתם/ן עוברות ועוברים. המשובים יועברו בתוך המפגשים עצמם ואנו מבקשים את שיתוף הפעולה שלכם/ן במילוי שלהם.

חובות הלומדים/ות בקורס

- נוכחות ב-80% מהמפגשים לפחות.
- מילוי משימות למידה בצוותים המובילים.
- הגשת עבודת סיכום.

אתר הקורס

באתר תמצאו את מצגות הקורס, חומרי עבודה שונים וכן חומרי העמקה, העשרה והשראה לכל מפגש. תמצאו שם גם את שיעורי הדרך שיש להגיש במהלך הקורס (רפלקציות, התנסויות חוקרות וכיו"ב). כתובת הכניסה לאתר: <https://sagolschool.org.il/mindful-leader-course-b> (סיסמת כניסה: minded).

מקורות קריאה

עשור, א' (2003). בית ספר מצמיח: בית ספר התומך בצרכים נפשיים ומקדם קשב לעצמי ולאחר. בתוך אבירם, ר' (עורך*). בית הספר העתידי, הוצאת מצדה

Aviles, P. & Dent, E.B. (2015). The Role of Mindfulness in Leading Organizational Transformation: A Systematic Review. *The Journal of Applied Management & Entrepreneurship*

Barrett values Centre. The Barrett Model. <https://www.valuescentre.com/barrett-model/#>

Barrett values Centre. Levels of School Consciousness. <https://myctt.valuescentre.com/mapping-values/barrett-model/school-consciousness>

תכנית
בית ספר סגול

מרכז סגול
למוח ותודעה

Deci, E. L. (2009). Large-scale school reform as viewed from the self-determination theory perspective. *Theory and Research in Education*, 7, 244–252

http://selfdeterminationtheory.org/SDT/documents/2009_Deci_TRE.pdf

Korthagen, F. 2004. In search of the essence of a good teacher: Towards a more holistic approach in teacher education. *Teaching and Teacher Education*, 20, 77–97.

Wilensky R. (2016) Mindfulness and Organizational Change. In: Schonert-Reichl K., Roeser R. (eds) Handbook of Mindfulness in Education. *Mindfulness in Behavioral Health*. Springer, New York, NY.

הצטרפו אלינו במרחב הוירטואלי

באתרי האינטרנט ועמודי הפייסבוק שלנו תמצאו משאבים רבים שסייעו לכם לטפח קשיבות ברמה האישית והמקצועית (תירגולי מיינדפולנס מונחים, רעיונות לתרגולים ופעילויות קשובות לכיתה ולבית הספר, מאמרים, סרטונים, פודקאסטים והרצאות מצולמות בתחומים של מיינדפולנס, חינוך, מיומנויות חברתיות-רגשיות וחקר המוח). תוכלו גם להירשם לניוזלטר החודשי שלנו לקבלת עדכונים וחומרים ישירות למייל.

אתר האינטרנט של תכנית בית ספר סגול: www.sagolschool.org.il

עמוד הפייסבוק של תכנית בית ספר סגול: www.facebook.com/sagolschool

קהילת המורים של תכנית בית ספר סגול בפייסבוק: www.facebook.com/groups/sagolschool

אתר האינטרנט של מרכז סגול למוח ותודעה (העשרה בתחום חקר המוח): www.sagolcenter.org.il

עמוד הפייסבוק של מרכז סגול למוח ותודעה (העשרה בתחום חקר המוח):

www.facebook.com/sagolcenter

נאחל קורס פורה ומעשיר,

צוות תכנית בית ספר סגול